

Rickards låtskrivaraskola (ver.3)

Fem strategier för att kunna komma igång:

Allmänt tips: *Byt strategi om du kör rejält fast.*

1. Utgå från texten

Vad engagerar dig? Vad gör dig upprörd? Vad får dig att njuta? Beskriv lyckan eller ett öde. Skriv från olika perspektiv. Läs tidningar och böcker. Hitta "bränsle". Skriv upp och samla tänkvärda ord. En strof som fångar en känsla behöver inte vara en grammatiskt fullständig mening. Det kan vara OK med lösryckta fraser som tillsammans bildar något.

Tips: Använd linjerat papper och skriv på varannan rad. Skriv endast fraser eller korta meningar. Använd ordböcker, korsordslexikon eller synonymlexikon, rimlexikon

Kolla in: <http://dblex.com/rimlexikon/> och <http://dblex.com/synonymlexikon/>

Strukturera upp med hjälp av typiska former t.ex. vers, bridge, ref., stick.

Skriv t.ex. "Vers:" och lämna sedan 12 tomma rader. Skriv sedan "Ref:" och lämna 8 tomma rader. Ha ett annat "brainstorm"-papper bredvid, där du skriver upp allt du kommer att tänka på (Verkligen ALLT!) Det som verkar vansinnigt i början kan långt senare falla på plats.

Ska det rimma eller inte?

Bra grundinställning: Detta duger tillsvidare, vi kan komma på ngt bättre sedan. Fastna inte på ett ställe, flödet (the flow) är viktigt. Lämna ev. tomma rader (eller skojord med rätt antal stavelser) och gå vidare till nästa strof el. nästa del i låten

Ofta är textsnickrande ett fokuserat grovjobb, vänta inte på någon flummig inspiration, där allt bara går av sig själv (Mytvarning!) Men var lycklig om du någon gång får uppleva ett sådant ögonblick.

Var beredd på att du kan få idéer på de mest konstiga ställen - ha alltid penna el. papper (diktafon, mp3 el. mobiltelefon med inspelning) nära till hands,

2. Utgå från ett uttryck

Skriv upp uttryck du hör eller har hört eller läst. "You'd better watch yourself", "Let's be carefull out there", "It won't be long", "Nu talar tystnaden", "Man är kung i baren", "Have you ever seen the rain comin' down on a sunny day", "Summer of 69", "Kom, ska vi leva livet", "Circle of life", "Hög standard"

Vilka är dina/dina kompisars favorituttryck? Testa att sjunga dessa uttryck

Tips: Braistorm-papper, bra grundinställning, struktur (se punkt 1)

3. Utgå från harmonik (olika ackordföljder)

Kvintcirkeln - Välj tonart. Ringa in "the safe circle" (T, Tp, S, Sp, D, Dp)

I C-dur: C, Am, F, Dm, G, Em - nu har du ett ackordförråd som bruka funka.

Men var inte rädd för det oväntade - var en rebell - bryt förväntade mönster

- Risk: du kan bli "missförstådd". Det kan låta "konstigt" -Möjlighet: Bli en nyskapare.

Tips: Skriv ganska snart ner ackordanalys med takter, ha ackordinstrument nära till hands (dygnet runt?) OBS: Förakta **inte** enkelheten, det går att gömma en dålig idé bakom massa ackordfärgningar.

Typisk pop/rock harmonik:

a. "2, 5, 1" (kvintfall) ex. Dm9, G13, CMaj9 (vanligt inom jazz)

b. Parallellföring (treklansförflyttning) ex. Bb, Am, Gm, F

c. Kvartfall ex. C-G F-C

d. Subd.subdominant ex. D, G, **C**, G

e. Mediantik (dur-dur på stor el. liten ters avsänd) ex. C-Eb, F-Ab eller C-E, Am eller C-Ab, Fm

f. Molltreklang till durparallell ex. Am-C, Dm-F

g. Rundgångar (ackordföljd som upprepas) ex. //:Cm, Ab, Eb, Dm7, G7://

h. Stegvis fallande basgång ex. C, C/H, Am, C/G, F, Am/E, Dm, Dm/C osv

i. Fallande ters ex. C-Am-F, G

j. Bluestolva "TTTT SSTT DSTT"

4. Utgå från rytmen

Spela rytmer på kroppen, spela "airdrums" (trumrytmer utförda med munnen), teamwork: en spelar rytm, den andre spelar scat-solo (endast rytmiskt), Försök sedan "kompa" scatsolot på något ackordinstrument.
olika taktarter ex. 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8, 12/8 (lite mer udda: 5/4 el. 7/8-takt)
16-dels underdelning,
tänkt trumkomp eller congas (djembe)
rakt eller shuffle (swing?)
"Klä" dina rytmiska idéer med melodi och/eller ackord

5. Utgå från intervall i melodin

T.ex.

liten Sekund: B C D E (?) "inledningston"

Sekund: C D EEE (Nu grönskar det)

liten Ters: Eb Eb Eb Eb D C A C Eb (Rock'n Roll music) (blue note)

stor Ters: EE CCC (Du gamla du fria)

Kvart: C FFFFF C (Var bor du lilla råttan)

Kvint: C G EE C (Bä bä)

Sext: C AGF GFD (My bonny)

liten Sept.: C Bb (uppåt) (Kommer ni på ngn?)

stor Sept.: C B (uppåt) (Kommer ni på ngn?)

oktav: C-c (Over the rainbow)

Testa andra mer ovanliga intervall.

Tips: Bestäm ett inledande intervall och bygg på med 4-5 toner till en första strof

PS. Det är inte fel börja träna genom att skriva nya texter till välkända låtar eller det omvända: Skriv ny musik till en bra text du gillar. Tänk då bara på att du inte har rätten att spela in , uppföra eller ge ut musik eller texter som någon annan har gjort. Man bör fråga om lov först (t.ex. skivbolag eller musikförlag) Alla sådana "problem" slipper du om du skapar dina egna låtar och texter.

Lycka till!

Rickard Carlsson